

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
 Egész évre — — — 8 kor. | Negyed évre — — — 2 kor.
 Fél évre — — — 4 " | Egyes szám ára — — 16 fill.
 Nyilttér soronként 30 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
 Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
 ————— Megjelenik minden vasárnap. —————

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez,
 a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők.
 Kéziratok nem adatnak vissza.
 Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Gyászoljunk.

Az ezeréves Magyarországnak, a Habsburg-dinasztiának újra gyásza van. 1914. június 28-ikán trónörökösünket, **Ferencz Ferdinánd** királyi herceget és nejét, **Hohenberg Zsófia** hercegnőt Serajevo-ban meggyilkolták. A halálos merénylet híre megdöbbenetett, kábulatba ejtette az egész monarchiát. A napi sajtóban teljes részleteiben ismertetett véres tragédia áldozatait már el is temették s midőn e sorok napvilágot látnak, **Ferencz Ferdinánd** trónörökös és neje, **Hohenberg Zsófia** örök álmukat alusszák a sírboltban.

Vérző szívvel és könnyes szemekkel gondol a magyar nemzet a gyilkos örület két áldozatára s mély gyászban alattvalói hűséggel és szeretettel tekint apostoli királyára, **I. Ferencz József** Őfelségére, akit ez a súlyos megpróbáltatás oly váratlanul ért. Mély részvéttel áll a nemzet mellette bánatában s hő imát rebeg az Egek Urához, hogy a balsorsokban megedzett lelki erejével elviselhesse ezt a nagy csapást is.

Harangzúgás, gyászlobogó csak külső jelei annak a mély gyásznak, amit a monarchia népe érez szívében. A királyi pompával és fényvel eltemetett trónörökös-pár iránti részvét egész Európában, az egész művelt világban viszhangra lelt.

A férfias, kemény karakterü trónörökös emlékét megfogja örökíteni a historia. Nemcsak kitünő katona volt, de mély érzésü és meleg lelkü ember, aki szívének sugallatát a hagyományok és az udvari szabályok fölé tudta helyezni.

A fenséges házaspár házasságukban minden érző lélek és idealis szív mintaképei voltak. Jótékonyok, barátságosak s emberien gondolkozók. A sorsuk egymáshoz volt láncolva, a végzet ezt mutatta. Együtt mentek a boldogság útján, együtt mentek a halálba, amelyet elvetemedt lelkek, szenvedelmektől megittasult elmék oly pokolian készítettek el számukra.

Öltsünk gyászt s gyászoljunk, osztozkodjunk az elárvult fejedelmi sarjak fájdalmában, hiszen az emberi lélek egyik legszebbike: érezni mások bánatát, osztozkodni mások fájdalmában.

Az egy napon apátlanná, anyátlanná lett három árva hulló könnyeit szárítsa fel az a részvét és szeretet, amelyet a fenséges szülők tragikus sorsa felett éreznek milliók és milliók!

Közigazgatás.

Községjegyzők dolga.

A vármegye községjegyzőinek egyesületi választmánya ülést és értekezletet tartott m. hó 25-én a vármegyeház nagytermében, amelyen résztvettek:

Fekete Máté egyesületi elnök elnöklete alatt Herbay Ágoston alelnök, Szállásy Károly pénztárnok, Martonossy György egyl. aljegyző, Brázovay Zoltán, Farkas Béla, Pogány Béla, Vitán Géza, Marton Gyula, Sorbán István, Martina Lajos választmányi tagok.

Elnöklő egyesületi elnök az ülés megnyitása után mindenekelőtt megemlékezett egy jegyzőkartársuknak, Baló Béla rekettyefalvi körjegyző elhalálzásáról s a gyászra vonatkozólag javasolta, hogy az özvegynek a jelen választmányi ülésből kifolyólag az egyesület részvétirátot intézzen, amit a választmány egyhangulag elhatározott.

Azután felolvastatott a vármegye alispánjának leirata, mellyel a községjegyzők Dévan felállítandó fiuinternátusa céljaira a törvényhatóság és az egyes községek által állandóan biztosított hozzájárulási összegek kezelése, ellenőrzése és felügyelete tárgyában hozott th. szabályrendeletet közli, amit a választmány tudomásul vett.

Martonossy György marosillyei körjegyző elevenítette fel az épen folyamatban levő közigazgatás államosítási törvényjavaslatnak ama sérelmes intézkedését, hogy a közigazgatási szolgálathoz 3 évi állami vagy városi szolgálatot kíván meg s így a községeknél eltöltött szolgálat teljesen figyelmen kívül marad.

Ez annyiban sérelmes a jegyzői karra, hogy a jegyzői karban már itt e határszéli vármegye területén is néhány jogvégzett egyén is van, akik nem azért léptek e tövises pályára, hogy onnan tovább ne haladhassanak. Eddig tényleg a községjegyző e pályáján megrekedt és semmiféle előmenetelre nem volt módja és alkalmá, mert e zaklatott pályán haladni nem lehet. Ez kizárólag ősi magyar pálya, melyen „élned-halnod kell“.

Remélte a községjegyzői kar, ez az óriási tábor, hogy már most a közigazgatási reform és államosítás által nem lesz előle elzárva az ut a közigazgatási pályán tovább haladni.

De kitént, hogy az éppen most tárgyalás alatt levő törvényjavaslatok a jegyzőről, a közigazgatás tulajdonképeni tényleges végrehajtó közegéről megfeledeztek. S így éppen a gyakorlati közigazgatás tényleges funkcionáriusait zárja ki a törvényjavaslat az előmenetel elől, ami csak kárára válhatik a remélt új közigazgatásnak.

De nemcsak a jogi szakon levőkről van szó. A községjegyzőből a visszaállítandó vármegyei számvevőségekbe is jó gyakorlati erőket lehetne bevinni s így a törvényjavaslat erre vonatkozó intencióját feltétlenül sérelmesnek kell tartania a községjegyzői karnak. Feledékenységről szó sem lehet, hisz egy ily fontos, korszakalkotó törvényjavaslatnál csak tán a leglényegesebb dolgokat minden oldalról meg kellett hányni-vetni.

Elhatározta tehát a választmány, hogy már ezen ülésből kifolyólag soron kívül terjesztést tesz az országos központi jegyzői egyesület elnökségéhez, hogy a közigazgatás államosítására vonatkozó törvényjavaslatok tárgyalása alatt hívja fel erre a képviselőház, a belügyminiszterium és esetleg egyes képviselők figyelmét.

Ugyancsak egy másik sérelmes intézkedést hozta elő a törvényjavaslatnak Szállásy Károly puji jegyző, aki a járási bizottságból a jegyzőt kihagyva látja, már pedig abban szakszerűség szempontjából éppen a járás jegyzőinek volna helye. Farkas Béla rámutatott arra, hogy a járási bizottságba akár választott, akár főispán által történő kinevezés útján bejuthat a jegyzői karnak több tagja s bizonyára be is fog jutni, hacsak a jegyző mint felső községi számadó és az új törvény által tervezett járási bizottság ellenőrző hatásköre között elvi ellentétet nem tételezünk fel.

Hosszas vita után a választmány elhatározta, hogy e kérdést is az orsz. közp. egyesület útján sürgősen felszínre hozza a törvényjavaslat tárgyalása folyamán.

Az évi rendes közgyűlés határideje egyelőre nem lett megállapítva, miután a pályaművekre szánt határidő nem járt még le s így a tárgysorozat össze nem állítható.

Elnök ezután a legközelebbi vizontlátás reményében az ülést bezárta.

A szászvárosi Iparos- és Munkáskör nyári mulatsága.

F. hó 28-án este a „Transsylvania“-ban tartotta meg a helybeli Iparos- és Munkáskör műsoros nyárimulatságát. Mondanunk sem kell, hogy a mulatság sikerére a merényletnek az akkor még meg nem erősített s hihetetlenül hangzó rémes hire is milyen befolyással volt. Az előadást megtartott, de a tánc és zene az esti 9 órakor érkezett meg-erősítő táviratok alapján természetesen elmaradt. Az anyagi és erkölcsi siker azonban így is meg volt. Az előadás simán és jól folyt le. A szereplők mindegyike megfelelt a követelményeknek. Különösen jók voltak: Róna Miklós, aki kuplékat énekelt, továbbá Kaufmann Jolán, Dali Rózi, Gönczy Annus, Kardos Helén, ifj. Kiss Ádám és Boldizsár István. A rendezés érdekében sokat fáradtak: Szolga János, Kardos Annus, Bús Lujzi, Bokor Sándor és Kideits Gyula.

Szenzációs letartóztatás.

(A felségsértő operaénekes).

A helybeli rendőrség f. hó 1-én Radulescu Jonel román operaénekest felségsértésért letartóztatta s a dévai ügyészséghez kísértette be. A letartóztatás előzménye az volt, hogy Radulescu egy helybeli borbélyüzletben nyilvánosan dicsőítette a szerbeket a trónörökös pár ellen elkövetett merényletért és helyeselte a gaztettet, továbbá sértő kifejezéseket használt a dinasztiaival szemben. A feljelentés nyomán megtörtént kihallgatások után a rendőrség Radulescut letartóztatta és a dévai ügyészségnek a jegyzőkönyvek kíséretében átadta. A rendőrség Radulescu lakásán házkutatást is tartott.

Radulescu, aki romániai alattvaló, már egy éve tartózkodik Szászvároson, mint a helyi román dalárda vezetője. Mint ilyen a legjobb körökben is megfordult s így nem csoda, ha letartóztatása nagy feltűnést keltett. Ügyében Kolozsvárt fognak itélkezni.

A SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE TÁRCÁJA.

Reviczky „Perdita“ — ciklusa.

Az irodalomtörténetnek nincs kicsiny, vagy nagy tárgy, annak minden körébe vágó tárgy egyformán fontos.

Bár a Reviczky nevét nem ezek tették halhatatlanná, az irodalomtörténet érdeklődésére mégis számot tarthat „Perdita“ cím alá foglalt 12 verse. E 12 vers megvizsgálását tűztem ki feladatommul.

A „Pesti Hirlap“ hasábjain volt szó egyszer ezekről az érdekes versekről. Gagyhy Dénes ismertette egy cikkben, melyben a költő életét és költészetét foglalta össze („Reviczky Gyula.“ Pesti Hirlap 1911. ápr. 16.) Talán nem lesz érdektelen, ha az ő ismertetésének kiegészítésül megpróbáljuk kimutatni, hogy milyen okok indították a költőt e kis sorozat megírására és milyen odaletket szolgált az a 12 költemény a költő írói és emberi egyéniségének képéhez.

A „Perdita“-ciklus abban az időben született, amelyet a költő Dentáról való távozása után Pesten töltött. Ez az időszak, hányatott életének egyik legsomorúbb része, 1877. szeptember 20-ától 1883. december 23-áig tartott. Adatok helyett, hogy hol dolgozott, hol és hogyan nem tudott boldogulni, forduljunk a legilletékesebb forráshoz, ha akkori álla-

potát ismerni akarjuk: önéletrajzához. (Reviczky Gyula: Apai örökség, elbeszélés. Magyar Könyvtár 665—666 sz.)

„Először felöltőjén adott tul, (ugy se volna rá szüksége tavaszig!), azután frakkján, szalonkabátján, fekete nadrágján és így sorban, míg végre csak az a ruhája maradt, a melyik a testén volt. Ekkor azután kezdett fehérneműje is eltűnedezni, s mikor már ebből is kifogyott, koplalt és hetekig kávéval élt, ha lehetett, hitelbe.

De még a kávé-szezon se volt a végső állomás Tibor (Fejérházy Tibor — a költő) kálvária-útján. Jöttek napok, mikor már kávéra se volt aprópénze, kis hitelét is kimerítette és egész nap nem evett semmit. Kezdte megérteni, hogy az éhes Ézsau egy tál lencséért odaadhatta elsőszülötti jogát. De még ekkor se gondolt arra, hogy valami foglalkozás után nézzen. Azzal áltatta magát, hogy büszkeségből nem megy mások kegyét és támogatását kikoldulni, pedig csak iszonyu indolenciából, jóra való restségből nem tette. Tétlenül, kopottan és többnyire éhesen kóborgott az utcákon, gyorsan beszaladva a legközelebbi kapu alá, ha egy régi iskolatársát vagy más ismerőst látta közeledni. Este nem mert hazamenni, mert a szállásbérrel is tartozott. Csak késő éjjel lopódzott haza, mikor a háziak már mind aludtak, a mi azonban meg nem gátolta, hogy a

szállásadó szabóné egy reggel ne nyisson be hozzá azzal a határozott kijelentéssel, hogy ha három nap alatt nem fizeti meg tartozását, kiadja a szobát. Tartsa kegyelemnek, hogy eddig is türte; hiszen zálogba se tarthat vissza tőle semmit.“ (i. m. 70—71. l.)

Ime ilyen volt a Reviczky akkori élete. Egyedüli támogatója Tocsek Sándor nevű jogász barátja volt, akit önéletrajzában Burda Tódor néven emleget. Ez az ember szenvedélyesen szerette az ivást és — Schopenhauert. Mindkettőt megkedveltette nyomorgó költő barátjával is. De viszonyuk ismertetése — bár megérdemelné — nem tartozik tárgyalásunk körébe.

A Reviczky akkori helyzetére nagyon illett egyik mondása, melynek kegyetlen igazságát ugyancsak volt alkalmá érezni:

„Urad két óriási zsarnok:

A körülmények és a véred.“

(„Schopenhauer olvasása közben.“)

Körülményeit saját szavaival jellemeztük, azokkal jellemezhetjük véréit is, mely büszke volt ahhoz, hogy kérni tudjon. Reviczky azok közül a kevesek közül való volt, akik csak törni tudnak, hajolni nem: „A nyomor még nem facsarta ki szívéből a büszkeség végső maradványait. (i. m. 71. l.)

Egyetlen reménye „Jobáb“ c. tragédiájában volt, mellyel az Akadémia Teleky-jutalmára

NAPI HIREK.

— **Gyász istentisztelet. (Requiem).** Ferencz Ferdinánd trónörökös s neje Hohenberg Zsófia hercegnőért a cs. és kir. 64. gy. e. részére f. hó 4-én d. e. 9 órakor requiem tartatott, melyen a teljes tisztikar s az egész legénység részt vett. A hatóságok, előljáróságok és polgárság részére pedig f. hó 6-án d. e. 9 órakor lesz a gyászistentisztelet megtartva.

— **Rendkívüli megyei közgyűlés.** Hunyadvármegye alispánja a következő szövegű gyászkeretes meghívót küldte szét a megyebizottsági tagoknak:

Folyó hó 28-án a délutáni órákban azon megdöbbentő hír kelt szárnyra, hogy Ő császári és királyi Fensége, Ferencz Ferdinánd főherceg, trónörökös és fenséges hitvese, Hohenberg Zsófia hercegnő Szerajevóban folyó évi június hó 28-án bűnös merényletnek áldozatául estek. Ezen, mindnyájukat mélyen lesújtó hír, sajnos valónak bizonyult! Hunyadvármegye is bizonyára megfogja találni és állapítani azon gyöngéd érzelmekből folyó módozatokat, melyekkel a bűnös merénylet felett felháborodásának és az áldozatok iránti kegyeletének mély megilletődéssel kifejezést fog adni. E célból Főispán ur Óméltsága a törvényhatósági bizottság rendkívüli közgyűlését folyó évi július hó 6-ik napjának délelőtti 10 órájára tűzvéni ki, t. Cimet, mint a törvényhatósági bizottság tagját, a vármegyeház dísztermében tartandó ezen közgyűlésre tisztelettel meghívom azzal, hogy ennek egyedüli tárgyát a kifejezendő részvét módozatainak megállapítása fogja képezni. Déva, 1914. június hó 30-án. Csulay Lajos, h. alispán.

— **Egy királyi herceg Brassóban fog katonáskodni.** Brassóból jelentik: Befejezett dolog, hogy Károly István herceg fiát, Károly Albertet, gyalogsági csapatszolgálatra a brassói 2. gyalogezredhez osztják be. A fiatal herceg most a bécsi 2. számú lovagló tüzérsztyályban szolgál főhadnagyként és egyúttal a hadiskola első éves hallgatója. Midőn elhelyezése szóba került, a herceg maga kérte Erdélybe való beosztását, hogy

megismerje ezt az országrészt. A fiatal herceg kifejezte abbéli kívánságát, hogy a többi tisztekkel a tiszti étkezőben óhajt étkezni. A fiatal herceget augusztusra várják Brassóba.

— **Kinevezés.** A kereskedelemügyi miniszter Rötter Antal petrozsényi posta-főnököt posta- és távirda-felügyelővé nevezte ki.

— **Áthelyezés.** Bujdosó Lajos, m. kir. állatorvost Dicsőszentmártonból a földmivéltésügyi miniszter a napokbau Marosillyére helyezte át.

— **Eljegyzés.** Dr. Schelker Roland a napokban váltott jegyet Csermák Dori urleánnyal Kolozsvárt. Gratulálunk!

— **Ezüstlakodalm.** Brády Albert, a „Zaránd“ szerkesztője és neje, Kirinyi Zelma, június 22-én, házasságuknak negyedszázados évfordulóját szép ünnepély keretében ülték meg. Az ünnepélyen Berde Sándor ref. lelkész szép beszédben üdvözölte a jubiláló házaspárt.

— **A kolozsvári egyetem jövő évi tanácsa.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a kolozsvári tudomány egyetemen az 1914—1915. tanévre Márki Sándor dr. nyilvános rendes tanárnak a tudományegyetem rektorává, Balogh Artur dr. nyilvános rendes tanárnak a jog- és allamtudományi kar dékánjává, Riegler Gusztáv dr. nyilvános rendes tanárnak az orvosi kar dékánjává, Schmidt Henrik dr. nyilvános rendes tanárnak a bölcsészet-, nyelv- és történettudományi kar dékánjává, Tangl Károly dr. nyilvános rendes tanárnak a matematikai és természettudományi kar dékánjává, Imre József dr. nyilvános rendes tanárnak az orvosi kar jegyzőjévé történt megválasztását jóváhagyóan tudomásul vette és őket tisztségükben az említett idő tartamára megerősítette.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Kónya Béla marosillyei irodatisztet a marosillyei járásbirósághoz telekkönyvvezetővé nevezte ki.

— **Magyar orvosok vándorgyűlése.** Mint már ismételt hírül adtuk, a magyar orvosok és természetvizsgálók harminchetedik vándorgyűlésüket Nagyszébenben fogják meg-

tartani augusztus 29-től szeptember 2-ikáig. A gyűlés ünnepélyes megnyitása augusztus 30-án lesz. A négynapos nagyszébeni tartozkodás programja a következő. Augusztus 31-én muzeumok, képtárak stb. megtekintése. Szakosztályi ülések. Kirándulás Nagy- és Kis-Disznodra. Opera-előadás a városi színházban. Szeptember 1-én a város egészségügyi intézményeinek, kórházainak, gyógyító intézeteinek megtekintése. Szakosztályi előadások. Kirándulás a Vöröstoronyiszoroshoz. Erdei ünnepély a „Zöld erdőben.“ Népszerű eladások. Szeptember 2-án a természettudományi kiállítás megtekintése. Szakosztályi előadások. Délután 4 órakor ünnepélyes zárulás a Vigadóban. Tárgyai: Elnöki megnyitó. Titkári jelentés a nagygyűlés lefolyásáról, Kovács József előadása. A törvényszéki orvostan jelene és jövője. Tartja: dr. Kenyeres Balázs, kolozsvári egyetemi ny. r. tanár. Elnöki bezáró.

— **Halálozás.** Margitai Károly helybeli városi állatorvost súlyos csapás érte: felesége szül. Rieger Johanna f. hó 1-én, Algyógyon, 57 éves korában hosszas betegeskedés után meghalt. Temetése f. hó 3-án ment végbe Szászvároson, nagy részvét mellett.

— **Az első földgázvilágítás Erdélyben.** Bázna fürdőtelepen a napokban volt az első földgázberendezés próbavilágítása. A fürdőtelepet hatvan lámpa világította meg és a belső helyiségeket speciális földgázcsillárokkal szerelték fel. A vezeték hivatalos megnyitása e hét végén lesz és ez alkalommal meg fognak jelenni a pénzügyminiszterium kiküldöttei is.

— **Halálozás.** Baló Béla rekettyefalvi körjegyző 48 éves korában hosszas szenvedés után meghalt Kolozsváron, ahová súlyos vesebajának gyógyítása végett ment a klinikára. Hültetemeit Kolozsváron helyezték örök nyugalomra. Halálát özvegyén kívül 3 gyermeke gyászolja.

— **Az „Urania“ mozgószínház egy igazán művészi előadást rendez ma 5^{1/2} és 8^{1/2} órákor, amelynek keretében kerül előadásra Király Pál ismert nevű fővárosi író legújabb remekműve, a „Szerlem és tánc“ című szí-**

pályázott. De reménye most is füstbe ment. Nem a „Jobáb“ nyerte meg a pályadíjat, sőt még dicséretet sem kapott, mert Beöthy Zsolt, az egyik bíráló, szerint „szennyes nyerseség példáit adja“ (csodálatos, hiszen Reviczky nagyon finom izlésű volt!), továbbá „tele van indokolatlansággal, tulzással s komolysága végig nevetetőd.“ Képzeltetni, milyen hatással volt a költőnek rendkívül érzékeny lelkére ez az eredmény. Ebben az elkeseredett hangulatban született meg a kérdéses kis sorozat.

Valószínűnek tartjuk azonban, hogy ezen a közvetlen, legfőbb okon kívül más körülmények is készítették Reviczkyt e költemények megírására.

Ilyennek gondoljuk — mint második okot — Emmától való válását. Azt tudjuk, hogy a költő rajongással szerette Emmát, de, hogy viszonzserelemről volt-e szó, azzal ma sem vagyunk tisztában. Hogy viszonyuk miért nem végződött házassággal, ezt megint magától a költőtől tudjuk: „Ágnes (Bárándy Ágnes — Emma) kényelmes, dologtalan élethez volt szokva. Tibort szintén úgy nevelték, hogy mentül kevesebbet dolgozzék, mentül hiubb legyen predikátumára s lealázónak tekintsen minden foglalkozást, melyet megfizetnek. Azt is tudta Tibor, hogy sem Ágnesnek nincs vagyona, se neki, s így szerelmüknek a vége nem lehet házasság. Ő legalább irtózott tőle,

hogy egy fényes ábrándvilág kenyérkereseti gondok prózájává silányuljon. Tisztában volt vele, hogy Ágnes nem veheti el, talán nem is menne hozzá, ha csak nem akarja, hogy szerelmükből önvád, nyomor és kölcsönös szégyenkezés legyen.“ (i. m. 68. l.)

Ez önvallomásból következtethetjük, hogy, bár még sokáig foglalkoztatta a költőt az Emma emléke, irt hozzá költeményeket és levelezett is vele, a szakadás mégis csak megtörtént és a költő lelkében, mely nagyon finom, nagyon érzékeny volt — ezt minduntalan érezzük, ha Reviczkyvel foglalkozunk — mély nyomokat hagyott. Tán nem járunk rossz nyomon, ha úgy okoskodunk, hogy a „Perdita“ iránt érzett vonzalom és ennek költői kifejezése olyan dacos, elkeseredett reactio lehetett, mely az actio — a szakítást értem — szülötte volt.

Harmadik körülményként, melynek része volt föltevésünk szerint a sorozat létrejöttében, legyen szabad rámutatnunk egy másik önvallomásra: „Vallomások“ (I.—III.) c. versére. Ha ezt a pár sort elolvassuk, úgy gondolom, megtaláljuk azokat az emberi motívumokat, melyek a szóbanforgó ciklust létrejónni segítették. Igaz, hogy másképp tárul elénk e sorokból, mint pl. az „Emma“ ciklus örökszép verseiből, de tán sikerül megtalálnunk az egyik kulcsot a Perdita zengő költő

emberi mivoltának megértéséhez. Aki érdeklődik a kérdés iránt, olvassa el figyelmesen mind a három költeményt; mi azonban most megelégedhetünk ez egy versszak idézésével:

„Ilyen vagyok, mióta élek:
A szerelem elméletének
Tudósa, bölcse, hirdetője,
S a gyakorlatban gyáva, dőre.“ (I. 2.)
A másik kulcsot a Perdita éneklő Reviczky emberi mivoltának megértéséhez s egyben a negyedik körülményt, mely a sorozat megszületésére hatást gyakorolt, a mély érzésti „Magdolna“ c. versben véljük megtalálni:

„Buktatni, azt most is mindenki kész.
Emelni? ... Erre nincsen férfikéz.“
Erre a költeményre különben még röviden visszatérünk.

Most — miután megállapítottuk, hogyan jött létre a „Perdita“-ciklus — nézzük, ki volt a tárgya. Megtudhatjuk ezt az eddig legnagyobb és legjobb Reviczky-tanulmányból. (Paulovits István dr.: Reviczky Gyula, Franklintársulat 1910. A könyv adatait természetesen fölhasználtuk.)

„Hogy ki volt ez a Perdita, Tóth Béla a Pesti Hirlap egy tárcájában megírta. Egy indiai brit szigetről származó angol leány, ki mint növendék-leánya került Budapestre, egy nagyuri házhoz bonnek-nak. Az urfi azonban rávetette szemét s a kegyelmes asszony, télviz idején, az utcára lökte ki. Ettől fogva

nes mozgófénykép. A nagysikereket aratott darabban a legkiválóbb klasszikus és modern táncművészek szerepelnek, a darab szövegét pedig az író személyesen fogja konferálni. Az est igazi attrakciója azonban Király Illike, az író bájos leánykája lesz, ki a színpadon való megjelenésével már elragadta a közönséget. Ez a bájos 5 éves csöppség egy igazi világcsoda, akit az isteni gondviselés minden művészi tehetséggel megáldott. A kis művésznő a klasszikus balladákat művészi ihlettel és melegséggel adja elő. Hollandi facipős táncaival pedig elringatja a közönséget. Anderson meséibe és szilaj orosz nemzeti táncaiban a világ legnehezebb tánctechnikáját ragyogtatja utólérhetetlen bájjal és grációzitással. Az est másik szenzációja K. Hajnal Irén klasszikus plasztikai táncművésznő, egy ragyogó táncművésznő, akinek bájos megjelenését csak művészetének melegsége mulja fölül. K. Hajnal Irén táncművészetében a lenge báj, a legmagasabb tánctechnika és a forró magyar szenvedély olvad össze. Ezért a klasszikus görög, japán és klasszikus magyar palotás, toborzó és mágnes táncai a szenvedély legrajongóbb költeményei. A művésznő a magyar táncművészetében a magyar tánc történeti fejlődését adja elő az ősmagyar lépésektől a modern csárdásig. A mozgósínház ezen művészestélye bizonyára a legnagyobb siker jegyében fog lefolyni.

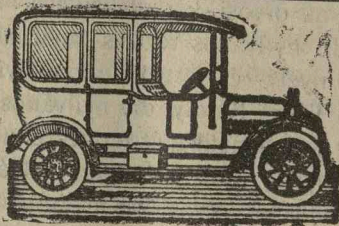
— **Betörés a helybeli róm. kath. templomban.** F. hó 3-án éjjel ismeretlen tettesek betörték a helybeli róm. kath. templomba. A betörők létra segítségével a kert felőli ablakot felfeszítették, s a korusról kötéllel leereszkedtek a templomba, hol két perselyt feszítettek fel s azok tartalmát — mintegy 30—40 koronát — elvitték. A nyomozás a hatóság részéről megindított.

— **Lövöldezés az utcán.** F. hó 1-én este 9 órakor több lövés dördült el az Ország-uton. Négy legény mulatott az Ország-ut egyik korcsmájában: Albu Juon, Radu Vazul, Stán Mihály és Hetyel Juon. Már a korcsmában veszték össze, de a veszekedést az utcán is folytatták. Radu és Stán megtámadták másik két társukat, mire Albu

revolverét többször egymásután elsütötte, éppen akkor, mikor a legtöbb járó-kelő sétált az utcán. A lövésekre nagy csödület támadt s a legények a zür-zavart felhasználva, ellillantak. A diszes társaságot csak az éj folyamán sikerült a rendőrségnek letartóztatni.

— **Megkezdtek a Bánk-bán filmfelvételeit.** Annak idején adtunk róla hirt, hogy a kolozsvári színtársulat néhány előkelő fővárosi színész vendégszereplésével filmre fogja lejátszani Katona József Bánk bán-ját. A felvételeket már meg is kezdték Kertész Mihály, a Magyar Színház tagjának rendezésével. Filmszínpadot a színház mögött levő udvaron rendeztek be. Jászai Mari, Bakó László, Paulay Erzsike, néhány napig, amíg a felvételek véget érnek, Kolozsvárt is tartózkodnak. Tiborcot Szentgyörgyi István játssza, aki első ízben fog a Bánk bánban filmen játszani. A szolnokdobokamegyei Szentbenedekre is rándulnak ki Janovics Jenő igazgató vezetése mellett a szereplők. A Kornis grófok tulajdonában levő ősi kastélyt választották ki a cselekmény főrészének színhelyét s amíg a felvételek tartanak, autón fognak minden nap Szentbenedekre kirobogni.

Automobilok

Keveset használtak eladók. Magyarországon legnagyobb választékban 150—200 darabig állandóan rendelkezésre áll, **fuvarozásra, városi és tura-használatra**, nyitott és csukott **autók**, valamint **autobuszok és teher-automobilok** minden célra, mindenféle gyártmányu legutolsó típusokból állandó **kiállítás 1000 koronától feljebb** minden árban. 10—24

Keveset használt gummik és felszerelések.

BUDAPEST, VI., Liszt-Ferenc-tér 3. szám.

Telefon 149-62. **Fekete Sándor** Telefon 149-62.

— **Inasok elhelyezése.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara köztudomásra hozza, hogy amaz akciója, amelyet iparos- és kereskedő-tanoncok elhelyezése érdekében kezdeményezett, a legnagyobb sikerrel járt, amennyiben igen sok V., VI. elemi osztályt végzett fiu jelentkezett inasnak a kamarakerület különböző részeiből. Felkéri ennél fogva fenti kamara az iparos- és kereskedő-munkaadókat, hogy amennyiben inasra van szükségük, jelentsék be és a közvetítést készséggel végzi.

— **„Ki a legény a csárdában.”** F. hó 1-én délután a helybeli Baum-féle korcsmában mulatott Mocza Áron, a romoszi bíró szolgálja. A legény nagyon hangosan kurjongatott, amellet erősen szórta a pénzt, ami feltűnt a korcsmában levő egyik embernek. Ez jelentést tett a rendőrségnél, ahol a letartóztatott legény bevalotta, hogy gazdájától több holmit és egy perselyt, amelyben 150 K volt, ellopott. A tárgyakat megtalálták nála, de a pénzből csak 22 K volt még, a többi könnyelműen elmultta.

— **Az Emke vagyona.** Kolozsvárról írják nekünk: Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület tegnap délután Béli Ákos gróf elnöklete alatt választmányi ülést tartott. A napirend tárgyalása folyamán Merza Lajos udvari tanácsos, főpénztárnok ismertette az Emke március, április és május havi vagyoni kimutatását. A három hónap alatt az Emke 157833 K forgalmat csinált, amiből készpénz 38240 K. Az Emke vagyona 1914. évi május hó 31-én 3.817,847 K 26 fillért tett ki. Ebbe azonban nem vették fel a tárgyalások alatt álló hagyatékokat, várandóságokat és az algyógyi vashidat, aminek az értéke egymagában 280.000 K tesz ki s így ezekkel együtt az Emke vagyona felülmulja a négymillió koronát.

— **Ingyenes szaktanács gazdák részére.** A gazdasági akadémiákon a tanári testületből alakított gazdasági tanácsadó-bizottságok a gazdák részére minden mezőgazdaság körébe vágó kérdésre ingyenesen a legnagyobb készséggel szolgálnak felvilágosításokkal. Ezen gazdasági tanácsadó-bizottságok illetékességi köre a következő: A magyaróvári bizottság tanácsal szolgál a Sop-

folyton sülyedt, míg végre a „mauvais lieu“-be került. A Steinitz-féle tánciskola s mulató volt ez a régi Rostély-utcában. Ide jártak a fiatalok, ha már jó későn mentek haza s itt ismerkedett meg vele Reviczky is. A leány itt táncosnő, majd virágáros leány volt, az éjszakai Budapestnek kedves, könnyelmű, szép lepkéje, ki rajongott az írókért s igazi bohémpajtásuk volt. Szerette az irodalmat, a szép költeményeket s alacsony sorsa ellenére is meglátszott rajta az egykori jó nevelés, a műveltség. Gyönyörűen beszélt angolul, franciául s németül; egyénisége kedves, megnyerő volt s társalgásával bámulatba ejtett mindenkit.“ (i. m. 95—96. 1.)

Tekintsük át most a 12 költeményt s nézzük meg, milyenek mutatják írójukat mint költőt és különösen mint embert. Egy pár idézetből eleget olvashatunk.

Szokása szerint a „Perdita“-ciklust is egy belőle vett jelisével vezeti be a költő:

„Boldogtalan vagy, bűnös is vagy,
Az ördögé vagy, mindhiába.“ (VI. 1.)

Sorakoztassunk most egymás mellé néhány idézetet minden megjegyzés nélkül, beszélnek azok helyettünk is.

„Náladnál semmivel se jobbak
Neveztek csúf szóval bukottak.“

„Koldúsa koldusabb világnak!
Borulj reám; én szánva szánlak.“

Lelkem a porban is megért,
Szeret s megáld hű szivedért.“ (I. 2., 4.)

„Gondoljon a világ akármit,
Az emberek gúnyoljanak;
Büszkébb szívem van, hogyszem értük
Félenken cserbe hagyjalak.“ (II. 1.)

„Te sem vagy nálamnál erősebb;
Közös a mi bubánatunk.
Egymásra hát ne haragudjunk
S valljuk be: bűnösök vagyunk.“ (IV. 4.)

„Légy czéda, kéjsóvár, ledér;
Légy szűzi, tiszta: egyet ér.
Imád, átkod nem érdekel mást
S csak kicsufolnak könnyedér.“ (V. 2.)

„Egyedül állsz. Ez az átkod,
Számkivetés bús leánya!
Nincs egyetlen jó barátod;
Árva vagy, mint én is árva!“ (VII. 1.)

„Kaczagj, ha durva szó gyaláz.
Hogy illenék hozzád a gyász!
Oly nőnél, mint te vagy, szegény,
Gúny, hogyha köny csillog szemén.“ (VIII. 3.)

„Szeretlek, mint egy elhagyottat
Egy másik elhagyott szerethet.
Ahogy vergődő fájdalom csak
Képes szeretni: úgy szeretlek.“

Nem a gyönyörnek tiszta mézét
Szomjazza ajkam, hogyha csókol;
Az, ami hozzád vonz, a részvét,
Szeretlek, édes, számalomból.“

Szeretlek önzésből, kimondom;
Mert amidőn szemedbe nézek:
Egyszerre tűrhetőbb a sorsom
S én kezdlek vigasztalni téged.“ (IX. 1-2., 4.)

„Beteg vagy, azt mondod nekem,
Boldogtalan, bús gyermekem?
Én irgalombul azt kívánom:
Halj meg, mig ifju vagy, leányom.“

Ne várd, mig fonnyadt lesz szived,
Mint ősz utóján a liget;
Mig lelkedből vad szenvedélyed
Minden világos szint kiéget.“

Oh, kérjed inkább Istened',
Hogy most hunyhasd le két szemed,
Mikor még van szivedben álom,
S van mit siratnod e világon.“ (XII.)

Csak ennyit olvasva is igazat adhatunk Paulovitsnak, ki a nevezett ciklust „Reviczky költészetében határozottan dekadens irányt jelölő“-nek mondja. (I. m. 95. 1.) Tény, hogy ezekből a költeményekből nem az „Énekek éneke“, „Pán halála“, vagy „Salamon király álma“ írójának hangja csendül ki. De hűnek mutatják Reviczkyt költői hitvallásához, melyet az alábbi sorok fejeznek ki leghivebben:

„Örömrre, búra oly fogékony
Szívem, hogy megrezdíti minden
S mint érzékeny, művészi mérleg
A porszemtől is félrebillen.“ („Propria laus.“)
és ezek;

ron-, Mason-, Győr-, Komárom-, Esztergom-, Pozsony-, Nyitra-, Trencsén-, Bars-, Hont-, Nógrád-, Turóc-, Árva- és Liptómegegyekben lakó gazdáknak; a keszthelyi, a Zala-, Vas-, Veszprém-, Fejér-, Pestilis-Solt-Kis-Kun-, Bács-Bodrog-, Somogy-, Tolna- és Baranya-megegyekben lakóknak; a kassai bizottság a Zólyom-, Gömör-, Kis-Hont-, Szepes-, Sáros-, Abauj-Tolna-, Borsod-, Heves-, Zemplén-, Ung-, Bereg-, Ugocsa-, Szabolcs- és Máramarosmegegyekben lakó gazdáknak. A debreceni tanácsadó-bizottság rendelkezésére áll a szatmár-, hajdu-, bihar-, jász-nagy-kun-szolnok-, békés-, csanád-, csongrád-, arad-, temes- és torontálmegyei gazdáknak; a kolozsvári bizottság pedig a szilágy-, szolnok-doboka-, besztercze-, naszód-, kolozs-, marostorda-, torda-aranyos-, csik-, udvarhely-, kis-küküllő-, alsó-fehér-, hunyad-, krassó-szörény-, szeben-, nagy-küküllő-, fogaras-, brassó- és háromszékmegegyeknek. Aki a tanácsadó-bizottság véleményét és működését igénybe venni óhajtja, ez iránt az illetékes gazdasági akadémia igazgatóságához fordul. Beadványában részletesen ismerteti kívánatát s amennyiben az ügy elintézése helyszíni vizsgálatot tesz szükségessé megjelöli a szemle óhajtott idejét, valamint az utazás módzatait. Peres ügyekben szakvéleményt nem adnak.

Wichtig.

Das von uns allein geführte Steinbrucher Aktienbräu erfreut sich bei den hiesigen Konsumenten einer solchen Beliebtheit, dass überall nur Bier in Flaschen mit unserer Firmaprägung verlangt wird. Leider geht unsere Konkurrenten so weit, dass sie, — um das Publikum zu täuschen, — ihr minderwertiges Bier in unsere Flaschen gefüllt als Aktienbier verkaufen. Um dieser Art der Konkurrenz die Spitze zu bieten, sahen wir uns genötigt auch die Korke mit Zeichen zu versehen und machen die Konsumenten darauf aufmerksam, nur jenes Bier als Aktienbräu anzunehmen, dessen Kork oben u. unten den deutlichen Brand „Friedrich Schuleri, Szászváros“ trägt.

Unser Bier ist in jedem einschlägigen Geschäfte nach Hause geführt für 36 Heller pro Flasche zu haben.

Um dem Geschmacke des Publikums entgegen zu kommen, haben wir auch *dunkles Bier in Flaschen* gezogen, welches zu gleichem Preise überall zu haben ist.

Friedrich Schuleri,

Depot der Ersten Ung. Aktienbierbrauerei in Steinbruch.

425 6—

„Hazugságot sosem irtam.
Az igazság hangja legszebb.
Visszazendül dalaimban
Vallomása életemnek.“ („Hazugságot sosem irtam . . .“)

Ez a két beszédes vallomás eléggé igazolja és magyarázza a Perdítát éneklő költő eljárását.

De nem is költői, hanem emberi szempontból érdemelnek inkább figyelmet ezek a versikék. [Reviczkynek ugyanis olyan gyönyörű jellemvonásait domborítják ki, melyek előtt az igazi lelki nagyságot megillető tisztelettel kell megállanunk. Van-e meghatóbb kép, mint a szegény, mindenkitől mellőzött, sőt kigunyolt, zöld ágra vergődni nem tudó költő, akinek lelkében az élet ezer nyomorúsága mellett is krisztusi szeretet honol? (Ne feledjük, hogy Reviczky — néhány igen szép költeménye a bizonyosság rá — mély vallásos kedély is volt.) A mélyen érző, meleg részvétől, szeretettől, megértéstől, szóval szinte alig jellemezhető finomságtól illatozó virágok ezek a költemények. Hát nem finom lelkű ember-e az, aki így tud beszélni az „utca rongyá“-val, akit más egy tisztességes szóra sem méltat?

De nemcsak a szegény leány iránt érzett szánakozó szeretetét nyilvánítja a költő, hanem a társadalommal szemben érzett meg-

— A Darwin. Dr. Fülöp Zsigmond népszerű természettudományi folyóiratának jun. 15-iki számában Del Marmol angol csillagász ama legújabb megfigyeléseket és számításokat ismerteti, melyekből arra következtethetünk, hogy még a Neptunuszon túl is vannak ismeretlen bolygók. A szerkesztő a legújabb biológiai kísérletekről számol be. „A másodlagos nemi jellemvonások megváltoztatása operáció útján“ címmel. Dr. Nagy Jenő Helgoland madárvilágáról mond el érdekes dolgokat. László Arthur azt a beszélgetés számláló gépet és rendszert ismerteti, melyet a fővárosi telefonhálózatban most fognak bevezetni. Dr. Gáspár Lajos a „tápsóró“ cseveg. Érdekesek a banánról és a villámhárító történetéről szóló cikk is. A kéthetenként megjelenő folyóirat előfizetési ára a Darwin-Könyvtár kötetivel együtt félévre 5 K. Mutatványszámot küld a kiadóhivatal Budapest VI. Andrassy-ut 60.

NYILTTÉR.)*

Tekintetes Szerkesztő Úr!

Lapjának f. évi június 28-án kiadott 26. számában „Áll a malom, jár a malom, vagy miként indította meg a falu bolondja a kudzsiri községi malomot“ cím alatt egy közlemény jelent meg.

Nem kutatom annak beküldőjét, mert a cikk tartalma, annak modora teljesen reá vall a beküldőre s minden kutatás nélkül is határozott tudomásom van annak kilétéről.

Nincs kedvem ezzel az urral hirlapi polemikába bocsátkozni s röviden csak azt jegyzem meg, hogy a fentérintett cikk nagyrésztében szemenszedett hazugság, mely körülményt a község által folyamatba tett kártérítési per folyamán bírói uton igazolni fogjuk.

Végül megjegyzem, hogy a falunak nincs bolondja, ez állás eddig betöltetlen, de ha a t. cikkíró ur megpályázná, mint közismert elsőrangú kapacitás, arra feltétlen igényt tarthat.

Kudzsir, 1914. július 2-án.

Juga Gyula,
kőrjegyző.

*) Ezen rovat alatt megjelent közleményért nem vállal felelősséget a Szerk.

vetését is, mely némán tűri az ilyen szerencsétlen teremtések sorsát, sőt közönyösséggel, nemtörődönységével egyenesen bünrészes romlásukban. Az élet keserves megpróbáltatásai között sokat tapasztalt ember szavát halljuk itt, aki már ismeri az embereket s éppen ezért nem kér álmodáljukból. Már említett „Magdolna“ c. költeményében éles ellentétbe állítja a krisztusi megbocsátni tudó szeretetet a mai durvasággal, mely csak „buktatni“ tud, „emelni“ nem. Maga is belátja, hogy nincs orvosság, s ezért szomorúan adja a tanácsot a megtérni akaró Magdolnának:

„Szegény Magdolna, mondj le a reményről;
Nincs, nincs kinek lábához öntened, —
Gyönyörre készült, bódító csalétkül,
S nem hódolat-jelül illatszered.
Mulass és tombolj, gyúljon lángra véred
Igy is, ugy is utólér bűnhődésed.“

Lehetetlen észre nem venni a nagy hasonlóságot e költemény és a tárgyaltam sorozat között.

Még csak a „Talált rózsá“ hasonlóságára utalok.

S ezzel el is mondtam mindent, ami a „Perdita“-ciklus olvasása közben eszembe jutott.

Rozsondai Győző.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik szeretett nőm elhalálása felett érzett mély fájdalomukat a temetésen való részvétükkel enyhíteni kegyesek voltak, ugy a magam, valamint a nagyszámú rokonság nevében is ezuton mondok hálás köszönetet.

Algyógy, 1914. július 4-én.

Margitay Károly.

URANIA

fényszínház a TRANSZILVANIA-ban

Ma vasárnap, július hó 5-én 2 rendkívüli nagy előadás Duma Géza zenekara közreműködésével.

Király Illike 5 éves tánc- és előadóművész és K. Hajnal Irén klasszikus és plasztikai táncművész vendégszereplése a vásznon és színpadon.

A szöveget konferálja: Király Pál író, aki a bpesti Uránia-színházban nagy sikereket aratott darabjaival.

Szerelem és tánc

1600 m. színes mozgóképpel, klasszikus és modern táncművésznők közreműködésével.

Róma rejtelmei.

Klasszikus drámai költemény gyönyörűen színezve. A kinematográfia remeke! Fényes balettek!

Műsor és képsorozat:

A megszökött művész eredeti kinemaszkecs. Előadja: Király Illike 5 éves táncművész. I. rész vásznon, II. rész színpadon.

Az ókor szerelmes legendái gyönyörű színes mozgófényképpel. Szövegét konferálja Király Pál író.

Klasszikus éjszakák. Ifjúságunk szép emlékei, a régi görög világ szerelmei és táncai. Konferálja: Király Pál. A 3000 éves táncokat a színpadon lelti K. Hajnal Irén.

Orosz táncok. Lejt a színpadon Király Illike. Magyar klasszikus táncok. Lejt a színpadon K. Hajnal Irén.

Hollandi táncok. Lejt a színpadon Király Illike.

Szerelem és vérnámor. Részletek a rokokóvilág- és a francia forradalomból.

A messzi kelet paradicsoma. A japán táncokat a színpadon lejt K. Hajnal Irén.

Utazás a holdba. Színes fantasztikus filmjáték. Tüneményes illúziók. Utólérhetetlen varázsmutatványok a világegyetemben.

Az első szerelmek izgalmi. Oriási bohózat. Agglegény a moziban a szerelmek komédiája. 1 vőlegény 3 menyasszony. Amerikai vígjáték.

Műsoron kívül: Egy csavargó vége. Szenzációs dráma 4 felvonásban.

Helyárok délután és este: Páholy 6 K, I. hely 1 K, II. hely 60, III. hely 30f.

Szíves pártfogást kér teljes tisztelettel

A vállalat.

ELADÓK	
10	1—
jókarban levő különböző vadászfegyverek és vadászfelszerelések	
Cím megtudható a kiadóhivatalban	

Sz. 767/1914. végreh.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a és 1908. XLI. t.-c. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. járásbíróságnak 1914. évi V. 53666. számú végzése következtében dr. Solti Ármán ügyvéd által képviselt Solti és Boskovics cég javára, 314 K 18 fillér s jár. erejéig 1914. évi május hó 18-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1310 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: üzleti felszerelések, különböző vásznak, 70 pár férfi-, női- és gyermek-cipők stb. nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbíróság 1914. évi V. 377/1 számú végzése folytán 59 K 11 fill. tőkekövetelés, és eddig összesen — K — fill. ben bíróság már megállapított költségek erejéig Kudzsiron, alperes üzletében leendő eszközzésére 1914.

évi július hó 7-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1808. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászváros, 1914. évi június hó 21-én.

Gördri Jenő,
kir. bír. végrehajtó

Sz. 148/1914. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a és 1908. XLI. t.-c. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbírósnak 1903. évi Sp. I. 608/3 számú végzése következtében dr. Papiu Enea ügyvéd által képviselt „Ardeleana” takarékpénztár javára 127 K s jár. erejéig 1904. évi január hó 13-án foganatosított kielégítési végrehajtás után le- és felülfoglalt és 758 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: juhok, szarvasmarhák és szekér nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az algyógyi kir. járásbírósnak 1914. évi V. 151/1. számú végzése folytán 127 K tőkekövetelés, ennek 1902. évi július hó 25-ik napjától járó 8% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 83 K 94 fill.-ben bíróilag már megállapított költségek erejéig Mada községben, adósok lakásán leendő megtartására 1914. évi július hó 13-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Algyógy, 1914. évi június hó 11-én.

Schöttl J. Lajos,
kir. bír. végrehajtó

Sz. 549/1914. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbírósnak 1913. évi Sp. II. 185/3 számú végzése következtében dr. Szöllösy János ügyvéd által képviselt Lusztig Lajos javára 123 K

60 fill. és jár. erejéig 1913. évi április hó 4-én foganatosított kielégítési végrehajtás után le- és felülfoglalt és 3565 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: butorok, zongora és bivaly stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbírósnak 1913. évi V. 259/9 számú végzése folytán 123 K 60 fill. tőkekövetelés, ennek 1913. évi február hó 3-ik napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 60 K 90 fill.-ben bíróilag már megállapított költségek erejéig Szászvároson, 1914. évi július hó 8-án d. u. 2 órákor, és Ludesden, 1914. évi július hó 8-án d. u. 5 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászváros, 1914. évi június hó 25-én.

Gördri Jenő,
kir. bír. végrehajtó

Sz. 1405/1914. tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szászvárosi kir. járásbírósnak, mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Demeter Kornél végrehajtónak Lazareszk Miklósné szül. Kirpács Szalomia végrehajtást szenvedő elleni 41 K 72 fill. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében, a szászvárosi kir. járásbírósnak területén levő s a szászvárosi 1404 sz. tlkvb. A + 1 rd. 1696/1/a/1 hrsz. alatt foglalt kőház és kertre 1320 K kikiáltási áron, úgy azonban, hogy a kikiáltási áron alul el nem adható s a bánatpénz az árveréskor a vételár arányában kiegészítendő, az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1914. évi július hó 14-ik napján d. e. 9 órákor ezen tlkvi hatóságnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron a fent kitett feltételek szerint eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsértékének 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt m. kir. igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szászváros, 1914. évi május hó 25-én.

A kir. járásbírósnak, mint tlkvi hatóság.

Dr. Balogh s. k., kir. járásbíró.

A kiadmány hitelül:

Varga Béla,
kir. tlkvezető.

Sz. 1414/1914. tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

Kolozsvári Kereskedelmi Bank Rt. végrehajtónak Csucsán Petru és társa végrehajtást szenvedők ellen 881 K tőke és jár. erejéig indított végrehajtási ügyében, a tlkvi hatóság dr. Radu János brádi lakos utóajánlata következtében az 1908. XLI. t.-c. 27. §-a értelmében újabb árverést rendel el 881 K tőkekövetelés, ennek 1908. november hó 14-ik napjától járó 8% kamatai és 194 K-ban megállapított per és végrehajtási költség, valamint a csatlakoztatott kimondott dr. Szegő Henrik 74 K 17 fill., 68 K, 61 K, 503 K 79 fill., Mihaila Miklós és neje Krák Marinkának 116 K és dr. Antoni Edének 100 K tőkekövetelése és járulékaik behajtása végett, az algyógyi kir. járásbírósnak területén levő s a pojánai 467. sz. tlkvb. A + 1 rdsz. 5022., 5023., 5024., 5025., 5026., 5035., 5036. hrsz. ingatlanból Csucsán Péter a Vazulé jutalékára 660 K kikiáltási áron elrendeli.

A telekkönyvi hatóság az árverésnek Pojánai község házában 1914. évi július hó 31-ik napjának d. e. 11 óráját tűzi ki.

Az árverési hirdetmény törvényszerű kivonata a „Szászváros és Vidéke” című lapban egyszeri közzététel végett végrehajtó ügyvédjének kiadatni rendeltetik.

Az árverés alá kerülő ingatlanok a kikiáltási ár fele illetve 2/3-ánál alacsonyabb áron eladni nem fognak.

Árverezni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldöttnél letenni, vagy a bánatpénznek előlegesen bírói letétben helyezéséről kiállított letéti elismervényt kiküldöttnek átadni.

Algyógy, 1914. évi június hó 20-án.

A kir. járásbírósnak, mint tlkvi hatóságtól.

Dr. Pop s. k., kir. járásbíró.

A kiadvány hitelül:

Krausz,
kir. tlkvezető.

Szokott Ön hirdetni?

Reklám!

E nélkül nincs üzleti élet! oo

Aki ingatlant vagy bármit vesz, elad, bérel, bérbead, vagy vállalkozik, munkát, vagy munkásokat keres, az hirdessen a

Reklám!

Ma már a jó bornak is cégér kell!

Többszöri, állandó hirdetéseknel nagy kedvezmény!

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKÉ-ben

Többszöri, állandó hirdetéseknel nagy kedvezmény!

Baumann Gusztáv

kenyérsütődjé Szászvároson, Főter 23. sz.

Alapított
1887. év-
ben.

Ajánlja friss péksüteményeit (kifli, zsemle, percc), valamint izletes kalácsait, kitünő fehér és barna lisztből készített *házi komlós kenyereit*. Naponta kétszeri sütés. Nagy *liszt és korparaktár*. Megrendelt áruk kívánatra házhoz szállítanak. Tiszta kezelés, jól megsült áruk! 423 Gyors és pontos kiszolgálás! 6—
Tisztelettel: **Baumann Gusztáv** pék-mester.

Kirdetések jutányos árban 3—
lapunk kiadóhivatalában. felvétetnek

Schaner József

hentesmester, Városház-tér

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy *hentes-üzletemet* közvetlen a régi mellett levő új üzlethe-lyiségbe helyeztem át és azt a mai kor igényeinek megfelelően rendeztem be. Naponta a következő friss áruk kaphatók: Parizer, vadász-kolbász, lengyel-kolbász, száraz-kolbász, nyári-szalámi, főtt-sonka, nyers füstölt sonka, főtt füstölt hus, nyers füstölt hus, disznófosajt, szalonna, zsir, tepertű, szafaládé, virsli. — Az áruk jóságá-ért kezeskedem! Pontos, szolid kiszolgálás!

Szives pártfogást kérve, maradtam tisztelettel

Schaner József
hentesmester. 365 11— Szászváros.

Értesítés!

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek szives tudomására hozni, hogy a mai kor igényeinek teljesen megfelelőleg ujonnan berendezett 0—0 uri és női divat 0—0

cipész-műhelyemet

az Ország-uton Linhardt-féle házban megnyitottam. Mérték után készitek mindennemű munkát, valamint javításokat. Előzékeny és megelégedett teljes kiszolgálásról előre is biztosítva s becses pártfogásukat kérve vagyok 0—0 kiváló tisztelettel 0—0

CSÁKY ISTVÁN
143 cipész-mester. 4—4

Transsilvania

szálloda, Szászváros

A mai kor igényeinek tel-jesen megfelelőleg beren-dezett **étterem**, kávéház
Kitünő borok, izletes és tiszta konyha, állandóan friss hordó és palacksör. Olcsó modern szobák. Bérkocsik állandóan kap-hatók. Minden vonathoz omnibusz vagy kocsik. Hangversenyek, színelő-adások, bálók megtartá-sára modern diszterem.

380

10—

Tisztelettel: **Haltrich Gusztáv** szállodás

Kitünő izletes jó házi-koszt olcsón kapható a **Müller-féle vendég-lőben** Ország-ut 10. 277 10—

456 **Jó házból való fiu** 2—8
tanoncnak felvétetik
RETKES KÁLMÁN órá-üzletében Szászvároson.

MUSCHONG

B U Z I Á S

gyógyfürdője
A magyar Neuheim

Temesmegye. Idény május 15—okt. 1.

Természetes szénsavas-sósavas-rádiumforrá-sokkal. Elsőrangú gyógy-hely páratlan hatással **szívbántalmak-nál**, szívizom- és billentyűbajknál, a véredé-nyek elmeszesedésénél, ideges szívbántalmaknál szívgyen- **női bajknál**, idült lobok, izzad-geségnél, mányok, méhba-joknál, hőszámvavaroknál, továbbá a vér meg-betegedéseinél, **köszvény, rheuma**, idegbántal-maknál **idült vese- vese-lob, hólyaghurut, prostabajok** stb.

Természetes szénsavas- sósavas rádiumfür-dők. Moorfürdők. Hidegvizgyógyintézet. Ivó-kura. Röntgen és Zanderintézet. — Dietás konyha. — Kitünő ellátás. Mérsékelt árak. Hivatalos fürdőorvos és igazgató főorvos:

Dr. Mahler Gyula

Fürdőorvosok: dr. Biasini Ferenc, dr. Porutiu Romulus, dr. Pataky Nándor, dr. Schopf József, dr. Sugár Rezső, dr. Glass Rezső, dr. Dian Miklós, dr. Borca Demeter, dr. Weisz Hermin.

412 Részletes prospektussal és fel-világosításokkal szivesen szolgál 3—3
a **FÜRDŐIGAZGATÓSÁG, Buziásfürdő.**

PUJON, (jár. székhely Hunyadm.) egy a leg-forgalmasabb helyen álló, jól jövedelmező

vendéglő és

korcsma

jutányos áron

több melléképülettel **eladó**

Értekezhetni: A Dévai Takarékpénztár 435 puji fiókjintézeténél. 4—4

Eladó egy majdnem új sárga négy üléses féderes-kocsi. Értekezhetni Schuleri Frigyes szeszgyáros urral Szászvároson. 458 2—

Andronye Péter

mészárosmester, Szászváros Schuster-u. 1.
Kún-kollegiumi konviktus hússzállítója.

341

13—

Ajánlja naponkint frissen vágott, tiszta-kezelésű marha, borju, sertés, bárány

hus áruit

Pontos kimérés! Tiszta kezelés!

0—0 Jégsezkrény! 0—0

Kívánatra árut házhoz is szállítok!

Andronye Péter
mészáros, Schuster-u. 1. (Linda-féle ház).

T. C. Az első nagybaári kályha és schamotte gyár Nagy-Baárban Hunyadmegyében ajánlja saját gyártmányait a n. é. közönségnek, u. m. *kályha-tűzhe-lyeket, kandallókat és takaréktűzhelyeket* minden színben és nagy-ságban régi vagy divatos stílusban. Jó munkáért, valamint tűzálló anyagért a gyár teljes felelősséget vállal öt éven át. *Falburkolatokat és fürdőkáda-kat valódi fayenceplattentől*, valamint mindennemű ezen szakmát érintő, javításokat is elvállalunk mér-sékelt árak melletti gyors kivitelre.

Pontos és szolid kiszolgálást biztosítunk mindenfelé és kérjük n. b. megbízásait.

Teljes tisztelettel: **Első nagy-baári kályha és Schamotte gyár Nagybaárban, (Hunyadm.)**

324 14—

„**Lobstein**“ antinicotin szivarkahüvely **a legjobb.**

Kizárólag csakis a M. Kir. dohány nagy- és különlegességi tőzsdében kapható, Szászvároson. 112 40—52

„ERZSÉBET“-MOZI A KÖZPONTIBAN

Vasárnap, 1914. július hó 5-én két előadást tart d. u. 4, este 8 órakor

A serajevói rémnapiok, gyászünnepély Bécsben.

A gyilkos végzete || Sulyos tévedés

Szenzációs nordisk dráma 3 felvonásban. 4 felvonásos színes remekmű. Pathé film.

Jegyek előre válthatók
MÜLLER V. T.
virágüzletében,
a Főtéren. 0—0

MARGEL N.

órás és ékszerész (Centrál-szálloda mellett)

SCHAFFHAUSEN,
OMEGA,
DOXA, ZYMA,
PRECIZIO
ÓRAK

Ajánlja dusan felszerelt raktárát. Nagy választék arany és ezüst órákból, láncokból, gyűrűkből, fülbevalókból, karkötőkből. Brilláns-függők és gyűrűk a legszebb kivitelben.

Mindennemű javítás elvállaltatik! Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek!
325 14—

Olcsó árak!

Tisztelettel jelentem a n. é. közönségnek, hogy cipőraktáromat tetemesen kibővítettem. Dusan felszerelt raktáromban

VALÓDI
amerikai, box, schevraux
CIPŐK

kaphatók. (Férfi, női és gyermekeipők). Vássoncipőkben nagy választék és különlegesség

Magamat a nagyérdemű közönség pártfogásába ajánlva, marad-
tam teljes tisztelettel:

NUSSBAUM MANÓ
SZÁSZVÁROS, FŐTÉR.

Pontos kiszolgálás!

301

16—26

A Schelker-féle malomnál levő folyó-, hullám- és zuhanyfürdő megnyilt.

FÜRDŐREND:
Hölgyek: folyó-fürdő egész nap, hullám- és tusfürdő 1—3 óráig.
Urak: hullám- és tusfürdő a hölgyek részére fenntartott időn kivül egész nap.

Árak:

Idénybérlet uraknak, ruha nélkül	4 K
„ hölgyeknek folyó-fürdő	3 „
„ családnak folyó-fürdő egy fülke használatával	5 „
Egy fülke használata óránként	10 fillér.
Uszónadrág kölcsöndíja	10 „
Lepedő	20 „
Törülköző	10 „

**„GLORIA“
dupla maláta tápsör**

A tordai sörgyár új sörkülönlegessége!

E sörkülönlegességünket csakis eredeti gyári töltésben hozzuk forgalomba!

**A „GLORIA“ tápsör
Szászvároson BAUM MIHÁLY sörfőraktárosnál**

és minden fűszer és csemege üzletben, nemkülönben italmérsi helyiségekben kapható. 386 9—

Mendel Sörfőződe és Kereskedelmi Részvénytársaság, Torda.

Sétatéri vendéglő

megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönségnek b. tudomására hozni, hogy

folyó évi május hó 31-én a sétatéri vendéglőt megnyitottam.

Jó meleg és hideg ételekről, úgymint behűtett italokról gondoskodva lesz.

Állandó pártfogásért esedezik:
NEDELEA S., vendéglős.

Értesítjük a tisztelt sörfogyasztó közönséget, hogy a közkedveltségnek örvendő

„GLORIA“ dupla maláta tápsörünket

ismét forgalomba hoztuk. — Felhívjuk a tisztelt sörfogyasztó közönség figyelmét e sörkülönlegességünknek kiválóan *dus maláta tartalmára* s így ennek különösen nagy tápértékére. Orvosi szaktekintélyek és sört nemcsak frissítő és étvágygerjesztő hatásánál fogva ajánlják, hanem ideges bántalmak s álmatlanság ellen, valamint elsöragu tápértékénél fogva üdülő betegeknek és gyengélkedőknek állandóan és sikeres eredménnyel rendelik. — *Hízókuránál és szoptatásnál* nélkülözhetetlen.

A „GLORIA“ dupla maláta tápsöréről

Dr. Rigler Gusztáv a közegészségtan ny. rendes tanára Kolozsvárt úgy nyilatkozik, hogy a *külföldi s hazai* dupla malátasörök közül *kitűnik*, amit a kolozsvári *állami vegykeresleti állomás* vegyelemzése is megerősít. Sörgyárunkat a múlt évben a technika legújabb vívmányainak felhasználásával egész újonnan berendeztük, a legmodernebb maláta-gyárral kibővítettük és az üzem élére egy elsöragu külföldi szaktekintélyt állítottunk. Ez tette lehetővé, hogy olyan kitűnő sört tudunk előállítani, mint amilyen a

„GLORIA“ dupla maláta tápsör,

mely rövid idő alatt a sörfogyasztó közönségnek kedvencévé vált és ott, ahol forgalomba hoztuk, a legjobb ehez hasonló minőségű külföldi söröket is kiszorította.

BENKŐ áruház

az egyedüli áruház, hol a legjutányosabban szerezheti be áruszükségletét. Nagy választék kész férfi-, fiu- és gyermek-ruhákban, felöltőkben, kosztümökben, cipőkben, kalapokban, valamint mindennemű férfi divatickekben. Továbbá női curens árukban, u. m.: szövetek, színes selymek, kretonok, zefírek, vásznak, paplanok, függönyök, szőnyegek, gyermek-ruhácskák, ernyők, utazókosarak és minden e szakmához tartozó árucikkek. — Ajánlja a cég 216 27—52

modern szabótermét,

hol méret után a legizlésebb férfi-ruhákat készítenek **BENKE EDE** szabó-mester ir vezetése alatt. Tisztelettel

BENKŐ áruház.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú portland-cementet ajánl olcsó áron a

Portland-Cementgyár, Kugler és Társai
Brassóban. Itt helyben kapható **M. G. Zobel** cégnél.